JOSEPH PEARCE: HRISTOS CEL ÎNVIAT ȘI CIVILIZAȚIA CĂZUTĂ

Autor: Tudor-Alexandru Jinga | 25 aprilie 2022

Un articol de Joseph Pearce, pentru The Imaginative Conservative

Articol original: The Risen Christ and Fallen Civilization

Privind cu ochii larg deschiși la degradarea din jurul nostru, știm că lucrurile sunt putrede în lumea modernă. Cine poate nega acest lucru? Totuși, există mai mulți creștini în lume astăzi decât au fost vreodată în trecut. Biserica nu este moartă.

Creștinătatea a avut o serie de revoluții, iar creștinismul a murit în fiecare dintre ele. Creștinismul a murit și a înviat de mai multe ori, căci avea un Dumnezeu care știa calea de ieșire din mormânt. – G. K. Chesterton (din *Omul etern)*

Există două perspective asupra progresului: cea conform căreia lucrurile se îmbunătățesc progresiv și cea după care acestea se înrăutățesc progresiv.

„O clasă de scriitori populari ne spun adesea că lumea s-a dezvoltat mereu din bine în mai bine”, scria Chesterton; „o altă clasă, mai puțin populară, ne spune că de ceva vreme s-a înrăutățit. Personal, nu pot înțelege pe nimeni care crede că ceva poate să crească constant.”[1] Realitatea nu este într-un proces de *devenire*, indiferent dacă dorim să o percepem ca devenind mai bună sau mai rea, ci, dimpotrivă, ea pur și simplu *este*. Legile care guvernează realitatea sunt imuabile. Păcatul originar este parte integrantă și integrată a cosmosului, precum legile termodinamicii, și, în consecință, nu poate fi anulat sau îndreptat de niciun progres făcut de om. Nu putem progresa dincolo de ceea ce suntem, adică ființe decăzute, făcute după chipul lui Dumnezeu, și niciun progres

tehnologic sau vreo inovație ideologică nu va schimba acest fapt. *Plus ça change, plus c'est la même chose*! Cu cât lucrurile se schimbă mai mult, cu atât mai mult rămân la fel.

Și totuși, în ciuda unor astfel de afirmații, ceea ce vedem cu proprii ochi nu sugerează altceva? Nu vedem că lucrurile se destramă? Nu a început decăderea? Nu există ceva cu adevărat putred în lumea modernă?

Da, într-adevăr. Dovezile vorbesc de la sine. Privind cu ochii larg deschiși degradarea din jurul nostru, știm că lucrurile sunt putrede în lumea modernă. Cine poate nega acest lucru? Însă ceva este cu adevărat putred în lumea modernă pentru că există ceva cu adevărat putred în inima omului; sau, pentru a pune problema în termeni shakespearieni și, prin urmare, pereni, este ceva putred în statul Danemarcei pentru că există ceva putred în starea omului. Acel „ceva putred" este ceea ce teologii numesc păcat, al cărui părinte e acea auto-îndumnezeire narcisistă numită de către teologi mândrie. Mândria este cea care face ca inima omului să putrezească și mândria este cea care degradează relația omului cu aproapele său.

Această realitate jalnică și sordidă se manifestă la fiecare generație din istoria umanității. Canaaniții și-au sacrificat proprii copii zeilor însetați de sânge. Irod i-a ucis pe cei nevinovați. Cezar a vărsat sângele martirilor. Iar acest măcel străvechi este același cu cel din zilele noastre. De la genocidul armean la genocidul din Rwanda, ne ucidem unii pe alții în numele rasei. De la ghilotinele revoluției franceze până la gulagurile revoluției comuniste, ne ucidem unii pe alții în numele clasei. Și, la fel ca în cazul canaaniților, ne sacrificăm proprii copii, omorându-i pentru zeii poftelor în numele „planificării familiale". Nu, nimic nu se schimbă. *Plus ça change, plus c'est la même chose.*

Există totuși ceva ce transfigurează această imuabilitate a lumii. Cândva, s-a întâmplat ceva ce a schimbat și continuă să schimbe totul. Dumnezeu Însuși a devenit Unul ca noi în persoana lui Iisus Hristos. El a fost asemeni nouă în toate lucrurile, cu excepția păcatului. Neatins de putrejunea interioară care le strică pe toate, El a fost și este o lumină în întuneric. Dar întunericul nu-L înțelege. Într-adevăr, întunericul urăște tot ce are legătură cu El. Îl urăște pentru dragostea Lui, care este inseparabilă de crucea Sa. Îi disprețuiește bunătatea. Îi neagă adevărul. Este orb în fața frumuseții Sale. Îi refuză calea. Îi disprețuiește viața, preferând moartea. Îl răstignește. Îl nimicește pe Cel Nevinovat, așa cum nimicește milioane de nevinovați.

Există, totuși, o diferență crucială între sacrificarea Celui Nevinovat și sacrificarea a milioane de alte victime nevinovate ale culturii morții. Această diferență crucială, însuși miezul problemei, este și cheia pentru rezolvarea acesteia. Tocmai crucea pe care este sacrificat Cel Nevinovat devine adevăratul altar pe care suntem mântuiți de la moarte chiar de victima jertfei. Cel Nevinovat ne spală, curățindu-ne cu propriul Său sânge

nepătat. Dar ce înseamnă asta? E limpede că nu de suferință ne salvează. Nu oprește fluxul de victime nevinovate, ucise de forțele mâniei necruțător și sângeros, secol de secol. Nu ne salvează pe niciunul dintre noi de la moartea fizică. Atunci ce înseamnă mai exact?

Înseamnă că *via dolorosa*, calea durerii care L-a condus pe Hristos pe Golgota, devine calea către Înviere, calea către o Viață care este pentru totdeauna dincolo de puterea morții și a întunericului. A ne lua propriile noastre cruci cu ajutorul Lui și a-L urma pe calea suferinței, devine mijlocul prin care depășim cauza suferinței, care este propriul nostru păcat, dar și păcatele altora. Vedem acest lucru în mărturiile sfinților și ale martirilor, dar și în mărturia vie a istoriei oamenirii. După cum spune Chesterton, „creștinătatea a avut o serie de revoluții, iar creștinismul a murit în fiecare dintre ele". Puterile întunericului omorâseră creștinismul în zilele Bisericii primare, ucigând papii unul după altul, de la Sfântul Petru încoace, timp de aproape trei sute de ani. Îi dăduseră pe martiri sabiei și hrană leilor. În fața unei asemenea persecuții, Biserica subterană, ascunsă în catacombe, a înviat în cele din urmă din morți, triumfând chiar asupra puterii Imperiului Roman.

Iar ceea ce a fost adevărat pentru Biserica Primară este adevărat și pentru Biserica din timpurile moderne. Creștinismul a fost nimicit de Revoluția Franceză, masacrat de ghilotinele din timpul Terorii. A înviat din morți secolul următor aducând o renaștere catolică în cultura franceză. Creștinismul a fost ucis de Revoluția Rusă și de cei șaptezeci de ani de ateism forțat care au urmat. A înviat din morți, iar în ultimii treizeci de ani asistăm la o înviere miraculoasă a Bisericii Ortodoxe. A fost ucis de revoluția comunistă din China, în măsura în care a fost vreodată cu adevărat viu în Orientul aparent părăsit de Hristos. Probabil acum Biserica din China este biserica cu cea mai rapidă creștere a numărului de credincioși din întreaga creștinătate.

În termeni de numere brute, mai mulți creștini au fost persecutați și omorâți de puterile întunericului în ultimul secol decât în toate secolele precedente la un loc. Cu toate acestea, tot în termeni de numere brute, există mai mulți creștini în lume astăzi decât au fost vreodată în trecut. Biserica nu este moartă și nici nu va muri vreodată, chiar dacă pare că adesea moare și de multe ori a părut că a fost ucisă. Reluând cuvintele lui Mark Twain, veștile despre moartea ei sunt foarte exagerate. Și reiterând cuvintele lui Chesterton, ea a murit și a înviat din nou de multe ori; căci are un Dumnezeu, ce-i este soț ceresc, care cunoaște calea de ieșire din mormânt.

NOTE

1. G. K. Chesterton, *Illustrated London News*, April 27, 1929. ↑

Imagine: Pietro Novelli – „The Resurrection of Jesus Christ"; Sursa: Wikimedia Commons